

Rådets slutsatser om språkkunskaper för ökad rörlighet

(2011/C 372/07)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM BEAKTAR

1. slutsatserna från Europeiska rådet i Barcelona den 15–16 mars 2002, där man uppmanade till ytterligare åtgärder för att förbättra grundläggande färdigheter, i synnerhet genom undervisning i minst två främmande språk från mycket tidig ålder ⁽¹⁾,
2. rådets slutsatser av den 19 maj 2006 om en europeisk indikator för språkkunskaper ⁽²⁾, där det bekräftades att kunskaper i främmande språk både bidrar till att främja ömsesidig förståelse mellan folken och är en förutsättning för en rörlig arbetskraft samt bidrar till konkurrenskraften i Europeiska unionens ekonomi,
3. Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 december 2006 om nyckelkompetenser för livslångt lärande ⁽³⁾, som innefattar kommunikation på främmande språk bland de nyckelkompetenser som är nödvändiga för personlig utveckling, aktivt medborgarskap, social sammanhållning och anställbarhet i ett kunskapsbaserat samhälle,
4. rådets slutsatser av den 25 maj 2007 om en enhetlig ram för indikatorer och referensvärden för att mäta de framsteg som gjorts avseende Lissabonmålen för utbildning ⁽⁴⁾, där kommissionen uppmanades att ytterligare undersöka utarbetandet av indikatorer för språkkunskaper,
5. rådets rekommendation av den 20 november 2008 om unga volontärers rörlighet i Europeiska unionen ⁽⁵⁾, i vilken medlemsstaterna rekommenderas att öka medvetenheten om vikten av interkulturell kompetens och språkkunskaper bland ungdomar för att minska hindren för deras gränsöverskridande rörlighet,
6. rådets resolution av den 21 november 2008 om en europeisk strategi för flerspråkighet ⁽⁶⁾, där medlemsstaterna uppmanades att främja flerspråkighet för att stärka social sammanhållning, interkulturell dialog och uppbyggnaden av Europa, den europeiska ekonomins konkurrenskraft och människors rörlighet och anställbarhet samt att främja Europeiska unionens språk i världen,
7. rådets slutsatser av den 12 maj 2009 om en strategisk ram för europeiskt utbildningssamarbete ("Utbildning 2020"), där rådet som prioriteringar för perioden 2009–2011 fastställde behoven av att stärka språkundervisningen i yrkesutbildningen och vuxenundervisningen så att medborgarna kan kommunicera på två språk utöver sitt modersmål, och ge migranter möjlighet att lära sig värdlandets språk ⁽⁷⁾,
8. rådets och kommissionens gemensamma lägesrapport 2010 ⁽⁸⁾ om genomförandet av arbetsprogrammet Utbildning 2010, där det konstaterades att det behövs förbättrade nyckelkompetenser inom yrkes- och vuxenutbildning och särskilt att mer uppmärksamhet bör ägnas åt kommunikation på främmande språk inom dessa områden,
9. Europa 2020-strategin som antogs av Europeiska rådet den 17 juni 2010 ⁽⁹⁾ och dess två flaggskeppsinitiativ *En agenda för ny kompetens och nya arbetstillfällen* ⁽¹⁰⁾, där man erkänner språkkunskapernas potentiella bidrag till en mer dynamisk arbetsmarknad, och *Unga på väg* ⁽¹¹⁾, där det betonas att bättre språkkunskaper oundvikligen kommer att behövas för att göra rörlighet både möjlig och lönande,
10. rådets rekommendation av den 28 juni 2011 om att främja ungdomars rörlighet i utbildningssyfte ⁽¹²⁾, där rådet erkänner vikten av språkinläring samt förvärvande av interkulturell kompetens i ett tidigt skede i utbildningen, genom att uppmuntra språklig och kulturell förberedelse av god kvalitet för rörlighet för både allmän utbildning och yrkesutbildning,

SOM ERINRAR OM ATT

Europeiska rådet vid sitt möte i Barcelona 2002 fastställde att språkkunskaper utgör en väsentlig del av en konkurrenskraftig och kunskapsbaserad ekonomi; kunskaper i främmande språk är en levnadsfärdighet för alla EU-medborgare och gör det möjligt för dem att komma i åtnjutande av såväl de ekonomiska som de sociala förmånerna med fri rörlighet inom unionen,

tillhandahållande åt alla, inbegripet mindre gynnade grupper, av största möjliga rörlighet och minskning av de återstående hindren för rörlighet utgör ett av de viktigaste strategiska målen för EU:s politik inom utbildningsområdet,

⁽¹⁾ SN 100/02, punkt 44 andra strecksatsen, s. 19.

⁽²⁾ EUT C 172, 25.7.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 394, 30.12.2006, s. 10.

⁽⁴⁾ EUT C 311, 21.12.2007, s. 13.

⁽⁵⁾ EUT C 319, 13.12.2008, s. 8.

⁽⁶⁾ EUT C 320, 16.12.2008, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽⁸⁾ EUT C 117, 6.5.2010, s. 1.

⁽⁹⁾ EUCO 13/10.

⁽¹⁰⁾ Dok. 17066/1/10 REV 1.

⁽¹¹⁾ Dok. 13729/1/10 REV 1.

⁽¹²⁾ EUT C 199, 7.7.2011, s. 1.

den fria rörligheten för arbetstagare på EU:s inre marknad kan bidra till att minska den bristande överensstämmelsen mellan arbetskraftens kompetens och arbetsmarknadens behov samtidigt som rörlighet i utbildningssyfte och i arbetslivet fortfarande stöter på allvarliga hinder på grund av begränsade kunskaper i främmande språk,

SOM BEKRÄFTAR ATT

utbildningssystemens organisation och innehåll visserligen faller under de enskilda medlemsstaternas ansvar, men att europeiskt samarbete ändå spelar en värdefull roll för att fastställa vilka språkkunskaper som ska utvecklas samt de effektivaste metoderna och de mest gynnsamma förhållandena för detta,

OCH SOM MOT BAKGRUND AV

ordförandeskapets konferens *Multilingual Competences for Professional and Social Success in Europe* som hölls i Warszawa i september 2011, och konferensen mellan de EU-ministrar som har ansvar för den obligatoriska skolgången, i Gdańsk i oktober 2011,

NOTERAR

- att medlemsstaternas arbete inom ramen för den öppna samordningsmetoden med stöd av kommissionen för att stärka det bidrag som språkundervisningen kan ge för att öka ungdomars anställbarhet på en arbetsmarknad där kunskaper i främmande språk kan ge en klar fördel,
- verksamheten inom Företagsplattformen för flerspråkighet som inrättats av kommissionen för att främja en bättre användning av språkkunskaper som ett medel för att öka EU-företagens och särskilt de små och medelstora företagens konkurrenskraft,
- resultaten av det civila samhällets forum för flerspråkighet om säkrande av möjligheter till livslång språkinläring för alla för att förbättra den sociala integrationen av medborgare från mindre gynnade miljöer och att främja den språkliga mångfalden och en interkulturell dialog,

VÄLKOMNAR

- kommissionens rapport om genomförandet av rådets resolution av den 21 november 2008 om en europeisk strategi för flerspråkighet, i vilken det redogörs för de initiativ som tagits och de framsteg som gjorts för att främja språkinläring och den språkliga mångfalden,
- 2011 års uppdatering av inventeringen av gemenskapsåtgärder på området för flerspråkighet, som kartlägger den verksamhet som kommissionens olika avdelningar bedrivit på området under de tre senaste åren, där det eftertryckligt

betonas att en politik för flerspråkighet ökar anställbarheten för EU-medborgarna och EU-företagens konkurrenskraft,

- utgivningen av policyhandboken *Language learning at pre-primary school level – making it efficient and sustainable*, som innebär ett steg framåt när det gäller att höja medvetenheten om språkinläringens betydelse från en mycket tidig ålder,
- offentligtgörandet av rapporten *Providing communication skills for the labour market* som ett resultat av det arbete som utförts inom den tematiska arbetsgruppen "Languages for jobs" inom ramen för Utbildning 2020,

ÄR ENIGT OM ATT

1. rörlighet i utbildningssyfte, vilket innebär rörlighet över gränserna i syfte att förvärva ny kunskap, nya färdigheter och ny kompetens är ett av de viktiga sätten på vilka medborgare kan förstärka sin anställbarhet, sin interkulturella medvetenhet, kreativitet och personliga utveckling samt delta aktivt i samhällslivet,
2. god behärskning av främmande språk är en nyckelkompetens för att kunna ta sig fram i den moderna världen och på arbetsmarknaden; flerspråkighet är inte bara en del av Europas kulturarv utan utgör också en möjlighet att utforma ett samhälle som är öppet, respekterar den kulturella mångfalden och är redo för samarbete,
3. bibehållande och utveckling – inom tillgängliga resurser – av europeiska redskap och program som understöder språkinläring inom såväl formell som icke-formell utbildning har en viktig roll för att främja inläringen och rörligheten i arbetslivet,
4. allmänna språkprogram visserligen bidrar till att utveckla den grundläggande förmågan att kommunicera i vardagen, men att metoder som språk- och innehållsintegrerad inläring inom såväl den allmänna utbildningen som yrkesutbildningen kan vara särskilt effektiv när det gäller att öka rörlighet och anställbarhet för arbetstagarna,
5. lärare och utbildare, särskilt inom yrkesutbildningen, bör i syfte att främja språk- och innehållsintegrerad inläring uppmuntras till att förvärva språkkunskaper av hög kvalitet och bör ges tillgång till undervisningsresurser av hög kvalitet,
6. ett bredare språkurval, inbegripet språk som används i mindre utsträckning och språk i grannländerna, bör erbjudas på alla utbildningsnivåer utifrån ett perspektiv som bygger på livslångt lärande – om detta är möjligt och lämpligt – och mer information och vägledning om dessa möjligheter bör ställas till buds av lämpliga språk- och kulturinstitutioner,

7. utvecklingen av språkkunskaper, särskilt hos barn med socioekonomiskt missgynnad bakgrund, invandrarbakgrund eller romsk bakgrund, eller hos dem som har särskilda utbildningsbehov, kan bidra till att trygga en bättre social integration och framtida karriärutveckling,
8. språkundervisning och språkinläring – exempelvis i fråga om specialiserat, anställningsrelaterat språk – av hög kvalitet är avgörande för högskolornas internationalisering och för att öka anställbarheten för de utexaminerade,
9. det med tanke på den nuvarande demografiska utvecklingen också är viktigt att tillgodose behoven när det gäller språkinläring under hela livet, även på äldre dagar, och behovet av att garantera lika möjligheter för en växande andel äldre EU-medborgare,
7. främja åtgärder i syfte att hjälpa såväl barn som vuxna med invandrarbakgrund eller romsk bakgrund att lära sig värdlandets officiella språk och, om detta är ett annat, undervisningsspråket och dessutom överväga möjligheterna för att barn med denna bakgrund ska kunna bibehålla och utveckla sitt modersmål,
8. utvärdera sätt att erkänna och validera modersmålskunskaper hos barn och vuxna med invandrarbakgrund,
9. uppmuntra skolor samt institutioner för yrkesutbildning och högre utbildning till att anlägga integrerade förhållningssätt till språkundervisning och språkinläring,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT

1. öka insatserna för att uppnå Barcelonamålet, exempelvis genom att öka tillhandahållandet av språkundervisning, också i fråga om dess kvalitet och relevans, i den allmänna utbildningen, yrkesutbildning och högre utbildning samt inom ramen för livslångt lärande,
2. erkänna vikten av att utvärdera resultaten inom språkundervisning och språkinläring som en viktig aspekt av kvalitetssäkringsprocessen,
3. förbättra grundutbildning och fortbildning av språklärare och den språkrelaterade utbildningen av lärare inom andra ämnen samt att öka och underlätta deras rörlighet och därmed så långt detta är möjligt undanröja administrativa hinder,
4. uppmuntra till innovativa former av europeiskt samarbete, experiment och nya synsätt inom språkundervisning och språkinläring, som språk- och innehållsintegrerad inläring (bland annat i tvåspråkiga skolor), möjligheter till rörlighet där syftet är språktillägnande samt vid behov en vidare användning av IKT även i kreativa språkinläringssammanhang,
5. om så är möjligt och lämpligt, bredda det språkurval som erbjuds inom utbildningen, och därmed främja undervisning i språk som används i mindre utsträckning och (särskilt i gränsområden) i grannländernas språk, i syfte att underlätta kulturellt, socialt och ekonomiskt utbyte,
6. överväga att vid behov införa en kulturell dimension i kursplanerna för språkundervisning som en viktig del av framtida inläring och rörlighet i arbetslivet,

10. främja dialogen mellan utbildningsvärlden och arbetslivet genom att bättre beakta arbetsmarknadens språkbehov, genom att ge regelbunden handledning åt elever och studenter under hela utbildningstiden och genom att stödja språkinläring på arbetsplatsen,
11. utvärdera möjligheterna till offentlig-privata partnerskap i syfte att se till att det tillhandahålls språkfärdigheter som är lämpliga för arbetsmarknaden, särskilt som ett sätt att förbereda sig för rörlighet och praktik i utlandet,
12. uppmuntra till främjande av initiativ i fråga om språkinläring samt av miljöer som främjar språkinläring,

UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT

1. stödja medlemsstaternas insatser på området språkundervisning och språkinläring, och därvid till fullo utnyttja EU:s program och europeiska redskap för utbildning,
2. utvidga det arbete med språkpolitiken som inletts under den första arbetscykeln för Utbildning 2020 inom temagruppen för tidig språkinläring till att inbegripa övriga undervisningsnivåer (grundskola, sekundärskola osv.) och även särskilt beakta yrkes- och vuxenutbildningen,
3. med utgångspunkt i resultaten av den europeiska undersökningen om språkkunskaper som ska offentliggöras 2012, och inom tillgängliga resurser, överväga att lägga fram ett förslag till ett eventuellt riktmärke för språkkunskaper i syfte att främja fortsatta förbättringar av språkundervisningen,
4. inleda och sprida studier och undersökningar i hela Europa rörande metoder och redskap, med beaktande av kvalitativa aspekter och undvikande av tillkommande administrativa bördor och kostnader, samt göra resultaten tillgängliga för yrkesverksamma på området och nationella beslutsfattare,

5. stödja och underlätta informationsutbytet om tillgängliga språkinlärningsresurser samt uppmuntra medlemsstaterna till att i praktiken använda de riktlinjer och verktyg som utvecklas inom EU:s språkpolitik,
 6. fortsatt stödja Företagsplattformen för flerspråkighet och initiativ av detta slag från olika berörda parter,
- OCH UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT
1. stödja rörlighet i samband med språkinläring för att hjälpa inlärarna att överbrygga inledande språkhinder och motivera dem att skaffa sig kunskaper i minst två främmande språk,
 2. utbyta erfarenheter och bästa praxis för att förbättra språkundervisningens effektivitet genom att utrusta ungdomar med lämplig kombination av språkkunskaper och med en förmåga att fortsätta att skaffa sig nya kunskaper i enlighet med framtida behov och intressen samt genom att främja språk via befintliga och framtida forum och nätverk för lärare och utbildare,
 3. framhäva behovet av ett särskilt språkinnehåll för yrkesrelaterade ändamål, särskilt inom yrkesutbildning och högre utbildning, som ett sätt att öka rörlighet och anställbarhet,
 4. inom tillgängliga resurser och med en minimering av de administrativa bördorna vidareutveckla de redskap för att följa framstegen på språkinlärningsområdet med vars hjälp man samlar in både kvantitativa och kvalitativa data för att peka på de effektivaste metoderna och fastställa på vilka områden det krävs förbättringar,
 5. med beaktande av befintlig bästa praxis, utforska sätt att förbättra erkännandet och valideringen av språkkunskaper som förvärvats genom icke-formell och informell utbildning,
6. överväga att tillämpa Europarådets gemensamma europeiska referensram för språk i syfte att
 - främja starkare band mellan den gemensamma europeiska referensramen och nationella och europeiska ramar för kvalifikationer,
 - vidga möjligheterna till certifiering av språklig kompetens som förvärvats av elever och studenter vid avslutad obligatorisk skolgång och inom högre utbildning,
 7. tillhandahålla en länk mellan kvalifikationer inom yrkesutbildningen som inbegriper språkfärdigheter och den gemensamma europeiska referensramen och samtidigt utnyttja resurser och erfarenheter från alla relevanta europeiska institutioner och berörda parter, särskilt Europarådet och dess europeiska centrum för moderna språk,
 8. fortsätta att genom EU:s program inom utbildning och för ungdom stödja samarbete mellan utbildningsinstitut samt utbytesprogram för elever och studenter, även inom yrkesutbildning, för att hjälpa dem att förbättra sina språkkunskaper,
 9. på såväl nationell nivå som genom europeiskt samarbete där så är lämpligt stödja framtagningen av undervisnings- och inlärningsmaterial för språk som det inte så ofta ges undervisning i,
 10. utan att föregripa de kommande förhandlingarna överväga att göra språkinläring till ett prioriterat område inom nästa generation EU-program på utbildningsområdet.
-